ДЕКАБРЬ 26
1938 во
№ 176 (961)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

Партийнӧй веськӧдлӧм—комсомол вынлӧн источник

1925 воӧ, комсомоллӧн могъяс йылысь юасьӧмъяс вылӧ вочавидзӧмӧн, Сталин ӧрт гижліс:

„Комсомолец должен помнитны, мый партиялысь веськӧдлӧм обеспечитӧм эм медся главнӧй да медся колана комсомол став уджын. Комсомолец должен помнитны, мый татшӧм веськӧдлӧмтӧг комсомол оз вермы пӧртны олӧмӧ ассьыс основнӧй могсӧ—воспитайтны рабоче-крестьянскӧй томйӧзсӧ пролетариат диктатура да коммунизм сямӧн".

Сталин ӧртлысь тайӧ кывъяссӧ комсомол видзӧ памятьын, кыдз медся драгоценнӧй заповедь. И быдӧн принципиальнӧй вопросъяс решайтігӧн, да аслас быдлунъя став практическӧй деятельностьын комсомол вӧчӧ ставсӧ большевикъяслӧн партия индӧдъяс серти, велӧдчӧ сылӧн озыр опытӧ, пользуйтчӧ сійӧ поддержкаӧн да отсӧгӧн. Комсомоллы вын источникӧн лоӧ большевистскӧй партиялӧн веськӧдлӧм.

Большевикъяслӧн партия лӧсьӧдіс да выпестуйтіс миянлысь союз. Сійӧ колыбель водзвылын сулаліснı человечестволӧн величайшӧй генийяс—Ленин да Сталин. Сылӧн историяыс заводитчис сэк, кор большевистскӧй партия лӧсьӧдчис власть вӧсна решающӧй бойяс кежлӧ. Большевикъяслӧн VI съезд, коді чукӧртчис Великӧй Октябрӧ подступъяс вылын, примитіс историческӧй решение „Томйӧз союзъяс йылысь".

Большевикъяслӧн партия веськӧдлӧм улын вӧлі чукӧртӧма 20 во сайын рабочӧй да крестьянскӧй томйӧз союзъяслысь I съезд, кодӧ пуктіс заводитчӧмсӧ комсомол существуйтӧмлы. Сійӧ кадсянь ордӧны позьтӧм йитӧдъяс йитӧны томйӧзлысь коммунистическӧй союз большевикъяс партиякӧд.

Партия нуӧдіс томйӧзсӧ интервентъяскӧд да белогвардеецъяскӧд тыш вылӧ гражданскӧй войналӧн суровӧй воясӧ. Партия кыпӧдіс томйӧзсӧ выль социалистическӧй промышленность, выль коллективнӧй видзму овмӧс стрӧитӧм вылӧ, важ эксплоататорскӧй мирлысь колясьяссӧ да пережиткоъяссӧ бертӧм вылӧ. Партия чуксаліс томйӧзсӧ да кыпӧдіс сійӧс став культурнӧй озырлунӧн, кодӧс чукӧртӧма человечествоӧн, овладейтӧмӧ, революционнӧй наукаӧн—марксизмӧн-ленинизмӧн овладейтӧмӧ. Партия прививайтӧ томйӧзлы ассьыс бур традицияяс да чертаяс—бойын повтӧмлун да уджалысь йӧз врагъяс діно беспощадность, принципиальность да чорыдлун, настойчивость да мужество.

Быд воськов вылын комсомол чувствуйтіс да чувствуйтӧ большевистскӧй партиялысь сійӧ батьсяма вниманиесӧ да тӧждлунсӧ. Яркӧй, куслытӧм свидительствоӧн тайӧ тӧждлунлӧн век кежлӧ колясны Ленинлӧн да Сталинлӧн гениальнӧй речьяс да статьяяс, кодъясӧс веськӧдӧма том поколениелы. Сэтшӧм ыджыд программнӧй документъяс, кыдз РКСМ III съезд вылын Ленинлӧн речь да ВЛКСМ VIII съезд вылын Сталин ӧртлӧн речь, уна дас во вылӧ водзӧ определитісны комсомоллысь могъяс. Комсомолецъяслӧн уна поколениеяс босьтісны да кутасны босьтны тайӧ документъяссьыс большевистскӧй мудрость.

Партия радейтӧ да ценитӧ комсомолӧс кыдз ассьыс сменаӧс, кыдз ассьыс надежнӧй отсасьысьӧс, кыдз социалистическӧй революциялысь том резервӧс. Партия лыддьӧ, мый будущӧйыс принадлежитӧ томйӧзлы.

Со мый вӧсна большевистскӧй партия сетӧ томйӧзлы став возможностьсӧ совершенствуйтчыны, развивайтны ассьыс талантъяс, овладейтны знаниеясӧн. И томйӧз большевистскӧй партиялы вочавидзӧ выль мир стройка вылын преданнӧй уджӧн. Томйӧз самоотверженнӧя тышкасьӧ сӧветскӧй стройлӧн врагъяскӧд.

Миян странаын абу и оз вермы лоны пӧрысь да том поколение костын раскол. Фашизмлӧн некутшӧм троцкистско-бухаринскӧй наймитъяслы эз удайтчыв и оз удайтчы вӧрзьӧдны пӧрысь да том большевикъяслысь ӧтувъялун. „Миян революциялӧн вынысь,—висьталӧ Сталин ӧрт,—состоитӧ сыын, мый миян абу революционеръяслӧн пӧрысь да том поколение костын раскол. Ми побеждайтам сы вӧсна, мый пӧрысь да том гвардия миян мунӧны ӧтлаын, единӧй фронтын, ӧти шеренгаын пытшкӧсса врагъяслы паныд сідз жӧ, кыдз ортсысалы паныд".

Партия вооружайтӧ комсомолӧс пытшкӧсса врагъяслы и ортсыса врагъяслы паныд тышӧ. Сійӧ отсалӧ комсомоллы весавны сылысь радъяс вражескӧй лазутчикъясысь, политическӧя да моральнӧя разложитчӧм йӧзысь, двурушникъясысь да перерожденецъясысь. Сідз, партия да личнӧ Сталин ӧрт отсӧгӧн вӧлі кольӧм воын разгромитӧма комсомол руководствоӧ сюйсьӧм троцкистско-бухаринскӧй шпионъяслысь банда.

(Помсӧ видзӧд 2 листб.).

Китайскӧй армия тактикаын выльтор

Чжу Дэлӧн висьталӧм

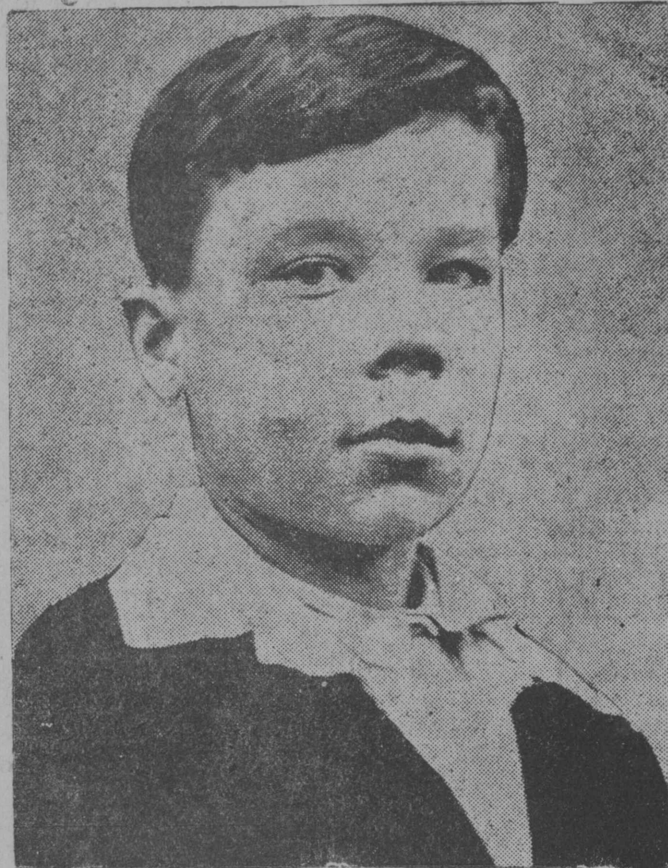
ЧУНЦИН, 23. „Синьхуа-жибао" газет йӧзӧдӧ Китайлӧн 8-ӧд народно-революционнӧй армияӧн командуйтысь Чжу Дэ докладысь выдержкаяс. Дыр кыссян война нуӧдӧм йылысь Чан Кай-ши установкаясысь петӧмӧн, миянлы колӧ, висьталіс Чжу Дэ, артавны водзза бойяслысь опыт да используйтны партизанскӧй войналысь тактика. Японскӧй захватчикъяс вылын победаын ассьыс уверенность тӧдчӧдӧмӧн, Чжу Дэ выдвинитіс выль тактика применяйтӧм кузя уна практическӧй вопрос.

„Колӧ, водзӧ висьталӧ Чжу Дэ, используйтны став способъяссӧ да средствоъяссӧ салдатъяс да население пӧвсын политическӧй удж паськӧдӧм могысь, партизанскӧй базаяс котыртӧм могысь. Кольӧм тӧлысьясӧ ми виччысим японецъяслысь атакаяс, медым дорйысьны, и нуим ыджыд вошӧмъяс. Опыт велӧдіс миянӧс, мый дорйысьӧм война нуӧдӧмлӧн слаб метод. Ӧні ми должен босьт асьным корсьны противниклысь слаб пиняс, кытчӧ веськӧдны миянлысь ударъяс. Мый требуйтӧ миянсянь выль тактика? Первой—командованиелысь гибкость. Колӧ артавны обстановкасӧ вылысянь индӧдъяс виччысьтӧг, да паськӧдны операцияяс, места вылын имейтчысь даннӧйясысь петӧмӧн. Мӧд—строжайшӧй секретность. Колӧ помнитны, мый миян тылын уна японскӧй шпион да предатель. Коймӧд—партизанскӧй действиеяслӧн быстрота да неожиданность. Нёльӧд—противниклӧн коммуникационнӧй линияяс вылӧ уськӧдчӧм наӧйӧс ордӧм да подкреплениеяс получитӧмысь противникӧс лишитӧм могысь. Сійӧ жӧ кадӧ колӧ тӧдлытӧм атакаӧн бырӧдны торйӧдӧм противникӧс.

Миян стратегия оборонительнӧй, но тактика наступательнӧй. Сы вӧсна колӧ паськыда используйтны флангӧвӧй атакаяслысь метод. Витӧд—ӧбрыньтчысь противникӧс преследуйтны неыджыд ударнӧй группаясӧн, ассьыным главнӧй вынъясӧ противниклысь флангъяссӧ кытшалӧм вылӧ шыбытӧмӧн. Квайтӧд—вешйыны наступайтысь противникысь ордымъяс, горнӧй проходъяс используйтӧмӧн".

Сӧветскӧй Союзын

Ленинградскӧй вурсян фабрика „Большевичка" тыртіс вося план. Гӧтӧвитӧма 47.014 сюрс шайт дон нывбаба да челядь пальтояс да костюмъяс.

СНИМОК ВЫЛЫН: Кибра вӧрпунктса вӧрлэдзысь-стахановец, комсомолец Некрасов.

ВӦРПУНКТЪЯССЯНЬ ЮӦРЪЯС

Стахановскӧй уджӧн встретитам коймӧд сталинскӧй пятилеткалысь мӧд во

„Рудник" колхозса пӧрӧдчысьяс да кыскасьысьяс, кодъяс уджалӧны Занулье вӧрпунктса 118 кварталын, асланыс бригадаса собрание вылын ыджыд активностьӧн обсуждайтісны шыӧдчӧм вӧрлэдзӧм кузя республиканскӧй совещаниелысь, кодӧ неважӧн муніс Коми АССР-са Совнарком да ВКП(б) Коми Обком бердын.

Бригадаса шленъяс сетісны кӧсйысьӧмъяс удж производительность содтӧмӧн встретитны коймӧд сталинскӧй пятилеткалысь мӧд во. Яков Захаров кӧсйысис кыскыны тавося сезонын 1.000 кубометр. Том нывка Таня Потапова кӧсйысис кыскыны 1.200 кубометр. Таня Потапова кыскис нин 153 кубометр. Сійӧ кыскӧ 9—10 кубометрӧн быд лун.

Таня Потаповаысь оз кольччыны и сылӧн пӧдругаясыс Маша, Павла, Анюта, Дуня Потаповаяс да мукӧдъяс. Маша Потапова кӧсйысис кыскыны 1.100 кубометр. Ӧні сійӧ быдлун кыскӧ норма серти 120—130 прӧчент вылӧ. Анюта Потапова кыскис нин 300 кубометр. Сійӧ таво кӧсйӧ кыскыны 1.600 кубометр вӧр.

Гырысь кӧсйысьӧмъяс босьтісны сідз жӧ и мукӧд пӧрӧдчысьяс да кыскасьысьяс. Свальщик Сергей Потапов ректіс нин 1.050 кубометр вӧр. Ӧні сійӧ босьтіс содтӧд кӧсйысьӧм.

Хотемов.

Денисов пӧрӧдіс 1.295 кубометр

Дутово вӧрпунктса (Мылдін район) стахановец Александр Денисов босьтіс кӧсйысьӧм таво пӧрӧдны 3.000 кубометр вӧр. Декабрь 10 лун кежлӧ Денисов ӧрт пӧрӧдіс 1.295 кубометр. Быд лун сійӧ пӧрӧдӧ 19 кубометрӧн.

Стахановскӧй пример аслас уджын петкӧдлӧ и тысячник Иван Мартюшев—пӧрӧдӧ 13 кубометрӧн лун, Григорий Попов—17 кубометрӧн. Навальщик Алексей Бажуков сӧвтіс нин 907 кубометр. Сійӧ сӧвтӧ 35 кубометрӧн лун.

9—12 кубометрӧн лун

Лопъю вӧрпунктса (Сыктыв район) стахановецъяс, ударникъяс гырысь вермӧмъяс шедӧдісны вӧр пӧрӧдан да кыскасян уджъяс вылын. 93 кварталын кадровӧй рабочӧйяс Яков Фает, А. Гаргварт да мукӧдъяс быдлун пӧрӧдӧны 9—12 кубометрӧн. Нормаяс тыртӧны содтӧдӧн.

Шарапов.

ПАРТИЯЛӦН ВЕСЬКӦДЛӦМ— КОМСОМОЛ ВЫНЛӦН ИСТОЧНИК

ВЛКСМ ЦК IV пленумлӧн шуӧмъяс, кодъясӧс разработайтӧма партияса руководительяс непосредственнӧй участиеӧн, сетісны комсомоллы народ врагъяскӧд тышын ёсь ӧружие.

Перерожденецъяслӧн группа, коді поздысьліс ВЛКСМ ЦК-ын, зільліс ныжмӧдны сійӧ ӧружиесӧ, сдайтны сійӧс архивӧ. Косарев да сылӧн приспешникъяс ӧтсасисны народ врагъяслы, дзебисны найӧс эрдӧдӧмысь да преследуйтісны комсомолса честнӧй уджалысьясӧс, пӧдтісны ВЛКСМ ЦК уджын неблагополучие йылысь налысь сигналъяс. Но искуснӧй маскировка да фальш эз спаситны двурушникъясӧс разоблачитӧмысь! И тані решающӧй отсӧг комсомоллы сетіс ВКП(б)-лӧн Сталинскӧй Центральнӧй Комитет. ВКП(б) ЦК предложитӧм серти вӧлі чукӧртӧма ВЛКСМ ЦК-лысь VII пленум. Пленум уджын примитісны участие партияса руководительяс. Найӧ действеннӧй отсӧгӧн пленум разоблачитіс да вӧтліс ВЛКСМ ЦК-ысь двурушникъяслысь, политически обанкротитчӧм да сісьмӧм йӧзлысь группа.

ВКП(б)-лӧн Сталинскӧй Центральнӧй Комитет нагляднӧя петкӧдліс комсомоллы, кыдзи колӧ разоблачайтны врагъясӧс да расправляйтчыны найӧ пособникъяскӧд. Комсомол да став сӧветскӧй томйӧз джуджыда благодарнӧйӧсь партиялы, миян радейтана учительлы да вождьлы Сталин ёртлы налӧн отсӧгысь да тӧждысьӧмысь.

ВКП(б) Сталинскӧй Центральнӧй Комитетлӧн веськӧдлӧм—пример став партийнӧй организацияяслы. Ӧнія кадӧ комсомольскӧй организацияясын мунӧны активъяс, кодъясӧс сиӧма ВЛКСМ ЦК VII пленумлысь итогъяс обсуждайтӧмлы. Пленум шуӧмъясӧн руководствуйтчӧмӧн, комсомольскӧй организацияяс пӧщадатӧг эрдӧдалӧны вражескӧй приспешникъясӧс, вӧтлӧны веськӧдлӧмысь политически обанкротитчӧм йӧзӧс. Меставывсянь юӧртӧмъяс петкӧдлӧны, мый комсомол активлӧн собраниеяс мунӧны медся плодотворнӧя сэні, кӧні найӧ уджын принимайтӧны матыса участие партийнӧй организацияяс. Партийнӧй организацияяс, кыдзи правилӧ, оказывайтӧны комсомоллы ыджыд, серьёзнӧй отсӧг ВЛКСМ ЦК VII пленумлысь шуӧмъяс олӧмӧ пӧртӧмын.

Уна комсомольскӧй организацияяс руководствоӧ вӧӧны том кадръяс, ёртъяс, кодъяс оз имеитны политическӧй, организационнӧй уджлысь тӧдчана опыт. Налы колӧ тӧлкӧвӧй сӧвет опытнӧй ёртсянь. Партийнӧй организацияяс сетасны отсӧг том активлы. Колӧ отсавны комсомольскӧй активистъяслы освоитны политическӧй, идейно-воспитательнӧй, организационнӧй уджлысь партийнӧй организацияясӧн чукӧртӧм озыр опытӧс. Асьныс комсомольскӧй активистъяс должен ӧсь тшӧкыдджыка сӧветуйтчыны партийнӧй комитетъяскӧд, корны налысь отсӧг. Тайӧ видзас миянлысь активистъясӧс уна ӧшыбкаясысь.

Партия велӧдӧ миянӧс йӧз дорӧ большевистскӧй, принципиальнӧй матыстчӧмӧ. А сійӧ лоӧ, мый быд морт дорӧ колӧ матыстчыны индивидуальнӧ. Оз позь огульнӧя вештыны удж вылысь ставсӧ, коді вӧчис кутшӧмкӧ либӧ ӧшыбка. Колӧ кужны торйӧдны врагӧс другысь да другӧс врагысь: пӧщадатӧг гӧмитны врагъясӧс да налы отсасысьясӧс да отсавны миян йӧзлы, кодъяс вӧчисны ӧшыбка, аскадын веськӧдны найӧс.

Партийнӧй организацияяссянь отсӧг торъя колана комсомолецъясӧс да томйӧзӧс идейнӧя воспитайтӧмын. Партия идейнӧя вооружайтӧ комсомолӧс. ВКП(б)-лӧн Центральнӧй Комитет да личнӧ Сталин ёрт сетісны партиялы, комсомоллы выль вынйӧра идейнӧй оружие—„ВКП(б) историялысь Кратк ӧй курс". Отсавны томйӧзлы овладейтны марксистско-ленинскӧй тӧдӧмлунъяслӧн тайӧ энциклопедияӧн—сійӧ лоӧ вӧчны ыджыд воськов водзӧ том поколениеӧс идейнӧя воспитайтан делӧын.

Локтан лунъясӧ заводитчасны районнӧй комсомольскӧй конференцияяс. Сійӧ — ответственнейшӧй этап ВЛКСМ быд организация олӧмын. Конференцияяс успешнӧя нуӧдӧм кутас зависитны унаторйын местнӧй партийнӧй организацияяс отсӧгысь да веськӧдлӧмысь.

Партиялӧн веськӧдлӧм пыр вӧлі комсомол уджын успехлӧн залогӧн. Партия отсалӧ да и отсалас комсомоллы успешнӧя решайтны том поколение коммунистическӧя воспитайтан могъяс.

(„Комсомольская правда" газетлӧн декабрь 14 лунся передовӧй).

Котыртчис осоавиахим организация

Мысса НСШ бердын (Кулӧмдін район) котыртӧма выль осоавиахимовскӧй организация. Уна велӧдчысьяс да велӧдысьяс активнӧя заводитісны уджавны тайӧ организацияас. Котыртӧма обороннӧй значокъяс вылӧ нормаяс сдайтӧм кузя кружокъяс. ГСО значок вылӧ нормаяс сдайтісны нин 12 морт.

Кучев.

СНИМОК ВЫЛЫН: Койгорт мехвӧрпунктса кыскасысь-стахановка, комсомолка Христина Тонких.

Велӧда ВКП(б) история

„ВКП(б) историялӧн Краткӧй курс" являйтчӧ величайшӧй историческӧй документӧн. Тайӧ величайшӧй документ сетӧ большевистскӧй закалка кадръяслы, идейнӧя вооружайтӧ найӧс, воспитывайтӧ нарын народлӧн да партиялӧн врагъяс дінӧ, троцкистско-бухаринскӧй бандитъяс дінӧ большевистскӧй непримиримость.

Ыджыд радлунӧн ме встретиті „ВКП(б) история Краткӧй курс" учебниклысь петӧм. Водзджык ме велӧдчи комсомольскӧй политшколаын. Комсомольскӧй политшкола менсым требованиеясӧс некутшӧма эз удовлетворяйт. Став занятиеыс вӧлі сӧмын пропагандистлысь висьталӧм кывзӧмын. Сы вӧсна, мый кружоксӧ вӧлі комплектуйтӧма уна сикас образованиеа да развитиеа комсомолецъясысь, уна комсомолецъяслы тайӧ кружокас занимайтчыныс ӧ эз вӧв интереснӧ.

Ӧні ме заводиті велӧдчыны самостоятельнӧя. Учебник менам эм. Менам сідз жӧ эмӧсь Ленинлӧн да Сталинлӧн книгаяс. Райцентрса партпросвещение керка бердын овлывлӧны тшӧкыда лекцияяс, докладъяс. Ме верма быд гӧгӧрвотӧм вопрос вылӧ шедӧдны сэтӧн ӧтвет.

„ВКП(б) историялӧн Краткӧй курс"—сійӧ эм миян томйӧзлӧн настольнӧй книга.—Ми ыджыд радейтӧмӧн кутам овладевайтны тайӧ книгаын сетӧм став озырлуннас.

В. Макаров.

Шойнаты рийтипографияса наборщик, комсомолец.

Д. Бозин

СССР Госплан бердса ЦУНХУ-са начальникӧс вежысь, населениелы ставсоюза перепись кузя Бюроса начальник.

НАСЕЛЕНИЕЛЫ 1939 ВОСЯ СТАВСОЮЗСА ПЕРЕПИСЬ

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧвет шуис заводитны населениелы ставсоюзса перепись 1939 вося январь 17 лунӧ.

Тайӧ переписьыс—абу прӧстӧй статистическӧй операция. Сійӧ имеитӧ зэв ыджыд политическӧй, хозяйственнӧй, государственнӧй тӧдчанлун.

Победившӧй социализм перестроитіс миянлысь страна. Гигантскӧя муніс водзӧ производительнӧй вынъяслӧн развивайтчӧм; вежсис население занятиелӧн да расселениелӧн характерыс; муртшытны позьтӧма бурмис карса да сиктса уджалысь йӧзлӧн благосостояниеыс да культурнӧй уровеньыс.

Миян рӧдина лоис мирын вынйӧра, медся озыр державаӧн. Сӧветскӧй народ шедӧдіс тайӧс Ставсоюзса коммунистическӧй (большевикъяс) партия да народъяслӧн вождь, Ленинлысь делӧ гениальнӧй водзӧ нуӧдысь—Сталин ёрт веськӧдлӧм улын.

Переписьлӧн могыс сыын, медым артыштны страналысь мирын аддзывтӧм перестройка, уна дас миллионъяс йӧз костын вежсӧм отношениеяс, сетны рабочӧйяслӧн да крестьяналӧн социалистическӧй государствоса населениелы всесторонней характеристика, петкӧдлыны СССР-са народъяс культуралысь дзоридзалӧм.

Сӧветскӧй переписьлӧн зэв ыджыд международнӧй тӧдчанлуныс несомненнӧй. Сэки кор капиталистическӧй странаясын—овмӧс усьӧм, чорыд экономическӧй кризисъяс, уджалысь йӧзлӧн уджтӧмалӧм да корысьлӧм вӧсна—населениелӧн содӧм ёна чинӧ, а ӧткымын странаясын йӧзлӧн чужӧмыс весиг оз вевтырт йӧзлысь кулӧмсӧ,—а миян Сӧветскӧй Союзын население ӧдйӧ содӧ.

Сталин ёрт водзынмунысь комбайнеръяслӧн да комбайнеркаяслӧн совещание вылын аслас речын тадз сёрнитліс Сӧветскӧй Союзса население содӧм йылысь: „Население кутіс паськавны ёна ӧдйӧджык, водзза каддорысь. Кулӧм лоис этшаджык, йӧз чужӧм унджык, чистӧй содӧм артмӧ ёна ыджыдджык. Тайӧ, дерт, бур, и ми тайӧс чолӧмалам..."

Зарубежнӧй странаясса уна миллион уджалысь йӧз, кодъяс видзӧдӧны миян страна вылӧ кыдзи асланыс зэв ыджыд надежда вылӧ, сӧветскӧй перепись даннӧйясын аддзасны миян дзоридзалысь каръяслысь бурӧя быдмӧм, Сӧветскӧй Союз населяйтысь став национальностьяслысь всесторонней развивайтчӧм, найӧ культуралысь дзоридзалӧм. Найӧ аддзасны уна миллион свободнӧй рабочӧйясӧс да свободнӧй крестьянаӧс, кодъяс шудаӧсь да независимӧйӧсь капиталистическӧй нартитӧмысь, сӧветскӧй интеллигенциялысь аддзывтӧм быдмӧм. Шуда да дугдывтӧг быдмысь Сӧветъяс страналӧн тайӧ фон вылас торйӧн рельефнӧя тӧдчасны фашизмлӧн сьӧд деяниеясыс, мирнӧй каръяс жугӧдлӧм, слаб национальностьясӧс нартитӧм да бырӧдӧм, крестьянаӧс, рабочӧйясӧс да интеллигенцияӧс грабитӧм да физическӧя бырӧдӧм.

Бура тӧдса, мый капиталистическӧй странаясын переписьяслӧн даннӧйясыс используйтсьӧны война дасьтӧм вылӧ, уджалысь йӧзӧс водзӧ грабитӧм вылӧ. Вель уна трюкъясӧн буржуазнӧй статистикъяс да экономистъяс фальсифицируйтӧны переписьяслысь материалъяс, медым дзебны капиталистическӧй системалысь петны позьтӧм противоречиеяс да лечитны позьтӧм сісьлун.

Миян население переписьлӧн даннӧйяс служитасны социализм стрӧитӧмын водзӧ успехъяс планируйтӧм вылӧ, сӧветскӧй государстволысь вынйӧрсӧ ёнмӧдӧм вылӧ, уджалысь йӧзлысь благосостояниесӧ ӧшта ёндjыка кыпӧдӧм вылӧ, великӧй Сӧветскӧй Союзса став народъяс социалистическӧй культуралӧн выль да аддзывтӧм дзоридзалӧм вылӧ.

* *
*

Революцияӧдзся Россияын населениелысь первой да дзик ӧти перепись вӧлі нуӧдӧма 1897 воын. Сійӧ переписьсӧ вӧлі котыртӧма сэтшӧм ӧмӧля, мый точнӧй картина сійӧ сетны эз вермы. Население недоверчивӧя, а вель уна случайын и враждебнӧя относитчис перепись дінӧ, опасайтчӧмӧн, мый сійӧ имеитӧ цель ӧшта ёндjыка нартитны народӧс да кыпӧдны налогъяс. Переписьлысь материалъяс разработайтӧм, кодӧс вӧлі вӧчӧма буржуазнӧй статистикъясӧн, эз

СНИМОК ВЫЛЫН: Койгорт мехвӧрпунктса стах. М. Данилова.

ТОМ СТАХАНОВЕЦЪЯСЛЫ ОТСӦГ АБУ

Алексей Макаров уджалӧ Дырнӧсса кирпичнӧй заводын столярӧн. Тані жӧ уджалӧ сылӧн гӧтырыс. Куим во нин лоас, кыдз найӧ уджалӧны ӧтлаын. Кыкнаныс найӧ стахановецъяс, 150—180 прӧчент вылӧ тыртӧны лунся нормаяс.

Но уджалан условиеяс Макаров ёртлӧн омӧль. Расценкаяс удж вылӧ абуӧсь, овлывлӧны тшӧкыда простойяс. Помещение, кӧні уджалӧ сійӧ, вывті омӧль. Ленинскӧй комсомоллы 20 во тыран юбилей кежлӧ Макаров шедӧдіс бур петкӧдласъяс, мыйысь вӧлі сійӧс премируйтӧма радиоприемникӧн. Кадыс кольӧ, а пӧдаркисӧ Макаров ёртлы сетныс пыр на сӧмын кӧсйысьӧны.

Макаров ёрт том комсомолец. Сійӧ тaво на пырис Ленинскӧй комсомол радъясӧ. Комсомольскӧй организация некутшӧм отсӧг том комсомолецлы эз жӧ на сет.

Ив. Коданев.

ТӦЖДЫСЬНЫ ТРАКТОРИСТЪЯСӦС ГӦТӦВИТӦМ ВӦСНА

Кӧрткерӧс МТС бердын (Сыктывдін район) тaво воссьысны трактористъясӧс гӧтӧвитан курсъяс. Велӧдчӧны сэні ставыс 22 морт. Курсантъяс пӧвсын 6 комсомолец. Найӧ—Краснӧй Армияса отпускникъяс. Курсантъяс сьӧлӧмсянь кутчысьысны велӧдчӧмӧ. Найӧ техническӧй учебакӧд тшӧтш изучайтӧны ВКП(б) история. Но омӧль сійӧ, мый МТС-са дирекция слаба тӧждысьӧ курсантъясӧс ВКП(б) история кузя велӧдчан пӧсобиеясӧн обеспечитӧм вӧсна. Судздӧма сӧмын 4 учебник. Оз тырмыны книгаяс сідз жӧ и мукӧд техническӧй да общеобразовательнӧй предметъяс кузя.

Омӧль отношениеыс торъя колхозъясса веськӧдлысьяслӧн трактористъясӧс гӧтӧвитан делӧ дінӧ. Визябӧжса колхоз ӧндӧ на эз ысты велӧдчыны ни ӧти мортӧс. Курсъяс вылӧ колхозъяс эз ыстыны 8 мортӧс. Эмӧсь колхозъяс, кодъяс курсантъясӧс ыстісны да и вунӧдісны. Мордін сиктса „Ён вын“ колхозысь велӧдчӧны кык том морт. Колхоз найӧс велӧдӧм вылӧ кык тӧлысьӧн ыстыліс сӧмын на 100 шайт. Курсантъяс некымынысь нин гіжлісны письмӧяс, унаысь сёрнитлісны телефон пыр, но колхозса веськӧдлысьяс весиг некутшӧм внимание эз сетны найӧ корӧмъяс вылӧ.

Курсантъяслӧн олӧмын татшӧм фактъясыс эмӧсь не этша, но курсъясӧн веськӧдлысь Таскаев ёрт омӧля отсалӧ найӧс бырӧдӧмын. Трактористъясӧс гӧтӧвитӧм вӧсна сідз жӧ слаба тӧждысьӧ и Коми АССР-са Наркомзем, кодi немторйӧн эз отсав курсъяс тырвыйӧ велӧдысьясӧн да велӧдчысьясӧн комплектуйтӧмын.

Социалистическӧй видзму овмӧслы кадръяс гӧтӧвитӧм—сійӧ важнӧй делӧ. Наркомзем да Кӧрткерӧс МТС-са веськӧдлысьяс долженӧсь обеспечитны трактористъясӧс гӧтӧвитан курсъяслысь бур удж.

Д. Шевелев.

Допризывникъяслӧн собрание

Собрание вылӧ чукӧрмисны Визин сиктсӧветувса 21 допризывник. Сӧветскӧй рӧдиналӧн том патриотъяс, шуда сӧветскӧй томйӧз, кодъяс локтан воын кутасны призывайтчыны славнӧй Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия да пограничнӧй войска радъясӧ, ыджыд кыпыдлунӧн локтісны асланыс собрание вылӧ.

Допризывникъяс внимательнӧя кывзісны Осоавиахим райсоветса политрук Сорвачев ёртлысь доклад международнӧй положение йылысь. Допризывникъяс гӧтӧвитӧны асьнысӧ социалистическӧй рӧдина дорйӧм вылӧ.

Ме уджала Сыктывса ВЛКСМ райкомын. Ме лӧсьӧдча Краснӧй Армия радъясӧ мунiг кежлӧ. Таво ме сдайті куим оборонӧй значок вылӧ нормаяс: ВС, ПВХО да ГСО вылӧ. Призыв лун кежлӧ ме сета нӧшта ӧти пӧдарок,—сдайта нёльӧд оборонӧй значок вылӧ нормаяс.

Армияӧ мунiг кежлӧ ме сідз жӧ кӧсъя лоны политически грамотнӧйӧн. Ӧні ме самостоятельнӧя изучайта ВКП(б) история.

Краснӧй Армияӧ призывайтчан лун, сійӧ лоӧ медся шуда лунӧн миян олӧмын. Ми лоам гӧтӧвӧсь субтны социалистическӧй рӧдина дорйӧм вылӧ,—тадзи шуим ми, допризывникъяс, асланым собрание вылын.

А. Канов.

КОЗЛОВЛӦН ПОХОЖДЕНИЕЯС

Колхозникъяс, томйӧз ёна вичмысисны Сталинскӧй Конституция празник. Тайӧ лунас комсомолецъяс да несоюзнӧй томйӧз вӧлі лӧсьӧдӧны сувтӧдны интереснӧй постановка.

— Постановкаыд лоӧ?— юасисны колхозникъяс.

— Лоӧ, лоӧ, — вочавидзисны комсомолецъяс.

Декабрь 5 лунӧ клубӧ локтісны йӧз. Локтісны ворсысьяс. Кутісны корсьны избачӧс, комсомольскӧй организацияса секретарь Козлов ёртӧс. Ветлісны гортас, кытшовтісны став Лыаты сиктсӧ, но некысь эз адзыны. Бӧрас нин висьталісны, мый Козлов ёрт босьтіс гудӧк, чукӧртіс ёртъяссӧ да муніс юны Семуков сиктӧ. Рыт вӧлі орӧдӧма. Колхозникъяс ыджыд недовольствоӧн разӧдчисны гортаныс.

Тшӧкыда тадз овлӧ Лыаты сиктын. Сиктса клубӧн веськӧдлӧ комсомолец Козлов ёрт, но сійӧ уджалӧ вывті кывкуттӧма. Ачыс немтор оз вӧч дай орӧдӧ томйӧзлысь водзмӧстчӧмсӧ. Томйӧзкӧд уджалӧм пыдди сійӧ босьтас гудӧк да мунас, а клубын немтор оз коль, кодлы мый усьӧ дум вылас сійӧ и вӧчӧны.

Козлов избачӧн уджавны вермӧ. Сійӧ абу омӧль организатор, но сійӧ прӧстӧ эновтчӧма сы вӧсна, мый сылысь уджсӧ некод оз контролируйт. Парторганизация олӧ чӧв. Оз огранизация сылы уджсӧ пуктӧмын и сиктсӧвет да роно.

Томйӧз корӧны культурнӧй да гажа олӧм. Найӧ оз кӧсйыны миритчыны Козлов ёрт омӧль уджӧн. И налӧн требованиеыс веськыд. Лыатыса клуб должен лоны образцовӧйӧн.

Комсомолкаяс.

Лыаты, Емдін район.

Визинскӧй промкомбинатса деревообделочнӧй цехын уджалысь станочница А. Раевская. Раевская ёрт ассьыс нормасӧ пыр тыртӧ содтӧдӧн.

Фото Морозовлӧн.

КИНОАППАРАТ СІМӦ СКЛАДЫН

1937 воын Ульянаса сельско-хозяйственнӧй техникумса дирекция судзӧдіс звуковӧй киноаппарат. Студентъяс чайтісны, мый найӧ кутасны тшӧкыда видзӧдны звуковӧй кинокартинаяс.

Но налӧн надейтчӧмыс лои весьшӧрӧ. Киноаппарат вайисны да сідзи и эновтісны, эз петкӧдлыны весиг ни ӧти картина. Ӧні киноаппарат, сійӧн пользуйтчӧм пыдди куйлӧ складын да сімӧ.

Сэтшӧма жӧ киноӧн обеспечитӧм вӧсна тӧждысьӧ и Кулӧмдінса райкино, кодлы дзик веськодь, уджалӧ оз Ульянаса сельско-хозяйственнӧй техникумын звукоустановка.

Студентъяс корӧны культурнӧй олӧм. Найӧ оз кӧсйыны миритчыны дирекция тӧждысьтӧмкӧд да Кулӧмдінса райкиноса веськӧдлысьяслӧн беспечностькӧд.

Удоратин.

сет некутшӧм даннӧйяс население хозяеваяс, ӧткӧн олысьяс, рабочӧйяс да мукӧдъяс вылӧ юклӧм йылысь. В. И. Ленинлы, „Развитие капитализма в России“ книга вылын уджалiгӧн, ковмис аслыс переработывайтны переписьлысь даннӧйяс, медым получитны кӧть нин приблизительнӧй сведениеяс Россияса населениелӧн классӧвӧй распределение йылысь.

Сӧветскӧй власть воясӧ вӧлі нуӧдӧма населениелысь некымын перепись. На пӧвсысь первойӧ вӧлі пӧртӧма олӧмӧ 1920 воын, кор нӧшта грымгисны гражданскӧй войналӧн брдиеяс, кор страна героическӧя дорйысис интервентъясысь. Тайӧ переписьыс эз вермы шыбитны став населениесӧ, сы вӧсна мый сӧветскӧй территориялысь юкӧн вӧлі босьтӧма интервентъясӧн да белогвардецъясӧн.

1923 воын вӧлі нуӧдӧма сӧмын карса населениелысь перепись. Сэсся 1926 воын вӧлі пӧртӧма олӧмӧ первой всеобщӧй перепись, кодi шымыртіс став население, СССР став территория вылын. Тайӧ переписьлысь материалъяссӧ вӧлі паськыда используйтӧма первой сталинскӧй витвося план составляйтiгӧн, кодӧс вӧлі дзирдалана сэсся пӧртӧма олӧмӧ нёль воӧн.

1926 вося переписьлӧн материалъяс отразитісны сійӧ кадыслысь аслыссикасьлунъяссӧ, кор нӧшта эз на вӧв бертӧма странаын капитализмлысь колясъяс, кор сиктын вӧлі нӧшта кулакъясӧн тӧдчымӧн лыд, а карьясын—мелкӧй да средней капиталистъяслӧн. Капитализмлысь наследие—уджтӧмалӧм—сійӧ кадас нӧшта эз на вӧв тырвыйӧ бырӧдӧма. Ыджыд вӧлі нӧшта и население пӧвсын неграмотностьлӧн прӧчент, торйӧн нин национальнӧй республикаясын.

Страна индустриализируйтӧм да видзму овмӧс коллективизируйтӧм кузя сталинскӧй планлӧн победа пӧртіс миянлысь страна социализмлӧн вывйӧра державаӧ первоклассной индустрия да мирын медся гырысь видзму овмӧс производствоӧн. Миян страналӧн чужӧмыс кык сталинскӧй пятилетка кадӧн вежсис вужъяныс. Партиялӧн XVII съезд вылын Сталин ёрт шуис: „СССР тайӧ каднас вежсис вужъяныс, ас вывсьыс бӧрӧкольӧмлысь да средневековьелысь обличие шыбытӧмӧн“.

Ни кулакъяс, ни карса капиталистъяс, ни уджтӧмалӧм, ни безграмотность миян ӧні абу.

1937 воын вӧлі нуӧдӧма населениелысь очереднӧй перепись. Народлӧн врагъяс, кодъяс сюйсисны сійӧ кадас народнохозяйственнӧй учет кузя Центральнӧй управлениеӧн веськӧдлӧмӧ, нуӧдісны тайӧ переписьсӧ статистическӧй наукалысь элементарнӧй подувъяссӧ грубӧя нарушайтӧмӧн, а сідз жӧ правительствоӧн вынсьӧдӧм инструкцияяс нарушитӧмӧн. СССР-са Совнарком 1937 вося сентябрьын признайтіс 1937 вося перепись котыртӧм неудовлетворительнӧйӧн, а сылысь материалъяссӧ—дефектнӧйӧн. Сэки жӧ правительство объяжитіс народнохозяйственнӧй учет кузя Центральнӧй управлениеӧс вылысь перепись 1939 вося январьын.

Водзӧ лоысь перепись должен нуӧдсыны, кыдзи всенароднӧй государственнӧй удж. Могыс сыын, медым не кольны перепись дырйи ни ӧти мортӧс, медым быд морт йылысь получитны тырвыйӧ сведениеяс, кодъясӧс предусмотритӧма переписнӧй листӧн.

Став Сӧветскӧй Союз пасьта перепись заводитчас 1939 вося январь 17 лунӧ да кутас мунны каръясын 7 лун, мӧд ногӧн-кӧ январь 23 лунӧдз, а сиктса местаясын—10 лун, мӧд ногӧн-кӧ январь 26 лунӧдз.

Перепись кутас нуӧдсыны счетчикъясӧн дзик став помещениеясті ветлӧмӧн, кӧні вермасны овны йӧз. Население лыддьӧм лоӧ 12 час войын январь 16 лунӧ 17 луныы паныд. Тайӧ оз ло, мый перепись заводитчас войын. Перепись заводитчӧм назначитӧма январь 17 лунся 8 час асыв вылӧ. 1937 вося переписысь торъялӧмӧн, переписнӧй листъяс водзвыв заполняйтӧм оз ло нуӧдӧма. Счетчик объязан лоӧ сӧмын кытшовтны январь 12 лунсянь 16 лунӧдз став помещениеяс да предупредитны населениесӧ перепись заводитчӧм йылысь.

1939 вося переписьлӧн особенностьясысь ӧти эм сійӧ, мый лоӧ перепишитӧма кыдзи наличнӧй население, временнӧ олысьясӧс включайтӧмӧн, сідзи и временнӧ мунӧмъясӧс.

Сэки быд морт, кодӧс гижӧма ӧти местаын временнӧ олӧм йылысь пасйӧмӧн, обязательнӧ должен лоны гижӧма временнӧ мунӧм йылысь пасйӧмӧн кӧнкӧ мӧд местаын.

Регистрациялӧн татшӧм способ лэдзӧ установитны и наличнӧй и постояннӧй населениелысь лыд.

Став йӧзлы, кодъясӧс перепишитӧма ӧти поме-

(*Помсӧ видзӧд 4 листб.*).

1719

Обеспечитны челядьлы каникулъяс дырйи культурнӧй да здоровӧй шойччӧм

Гӧтӧвитчам ёлка кежлӧ

Ми, Выльгорт средней школаса 6 „б“ классын велӧдчысьяс ыджыд радлунӧн виччысям ёлка. Выступитам татшӧм танецъясӧн: „Шемеля“, „Киргизскӧй танец“, „Выйду ль я на реченьку“, „Корзиночка“ да мукӧд. Ӧнісянь нин лӧсьӧдалам костюмъяс.

Со Нюша Киселева да Маша Макарова кӧсйӧны пасьтасьны „снежиночкаясӧн“.

Каникул дырйи кӧсъям ветлывлыны лыжияс вылын вӧрӧ, посещайтны кино, постановкаяс да с. в. Каникул коллялам гажаа. А коймӧд четвертьын первой лунсяньыс мӧдам бура велӧдчыны.

А. Киселева, Л. Ширяева, Т. Доронина.

МЕНАМ ЭМ ЛЫЖИ И ДАДЬ

Менам каникулъяс кежлӧ дась нин лыжи, дадь. Кӧсъя ёна катайтчыны, ёна шойччыны, медым велӧдчан во коймӧд четвертьын шойччӧм йӧрӧн бура босьтчыны велӧдчӧмӧ.

Тоня Доронина.

Выльгортса средней школа.

МЕНАМ ЭМ НИН КОСТЮМ

Ме зэв ёна виччысья выль во. Ми гӧтӧвитам ёлка. Ме чайта, мый ёлка миян лоас зэв гажа да мича. Менам эм нин ёлка кежлӧ костюм. Кӧсъя пасьтасьны узбечкаӧн.

Лиза Ширяева.

Выльгортса средней школа.

ЛОАС ГАЖА ЁЛКА

Выль во ми встретитам гажа ёлкаӧн. Ёлка вылын ми выступайтам танецъясӧн, декламацияясӧн, сылӧмъясӧн. Танецъяс велӧдӧмӧн веськӧдлӧ асланым класса велӧдчысь Вера Киселева. Эмӧсь нин и костюмъяс.

Валя Кузнецова, Лена Заболоцкая.

Выльгорт.

ПАСЬТАСЯ ЛЁТЧИКӦН

Ме ёна жӧ нин ёлкатӧ виччыся. Ёлка лоас мичмӧдӧма сэтшӧм мича игрушкаясӧн, гӧстинецъясӧн. Ёлка гӧгӧр мӧдам ставӧн йӧктыны, сывны, ворсны... Ме нин костюм лӧсьӧдi. Пасьтася лётчикӧн.

Вера Киселева.

Выльгортса средней школа, V „б“ класс.

Эновтны нюжмасьӧм

„Ёлка кежлӧ ме гӧтӧвитча важӧн нин. Ме пасьтася снежиночкаӧн“—висьталӧ Лена Заболоцкая. „А ме пасьтася украинкаӧн. Сос, фартук вышивайтӧма. Вышывайтӧм дӧрӧм выло пасьтала паськыд сарафан“—висьталӧ тшӧтш Зина Кузиванова. Выльгорт средней школаса велӧдчысьяс сьӧлӧмсянь гӧтӧвитчӧны ёлка кежлӧ. Но омӧль сійӧ, мый школаса веськӧдлысьяс, пионерскӧй вожатӧйяс нӧшта слаба на тӧждысьӧны сы вӧсна, медым ёлка вӧлі бур, медым челядь гажаа да бура коллялісны каникулъяс. Найӧ каникулъяс кежлӧ гӧтӧвитчӧмӧн ёна нюжмасьӧны. Налӧн мог вӧчны ставсӧ, медым каникулъяс челядьлы лоисны гажа праздникӧн.

Противо-воздушнӧй да химическӧй оборона кузя велӧдчӧмъяс. СНИМОК ВЫЛЫН: Визин поштовӧй отделениеса уджалысьяс Тарачов да Фролов ёртъяс уджалӧны противогазӧн.

КИТАЙЫН ВОЙЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

Центральнӧй Китайын

Бӧръя лунъясӧ китайскӧй вӧйска сувтӧдісны японскӧй наступление Синьцзян ю вӧйвыв берег вылын (Иочжоусянь асыв-лунвылын), вуджисны контрнаступлениеӧ да водзӧ паськӧдӧны сійӧс.

Аньхуэй провинцияын, Янцзы ю лунвыв берег вылын, паськӧдісны чорыд бойяс Цинян районын (Аньцинсянь асыв-войвылын).

Дэань кар (Ханькоусянь рытыв-войвылын) кытшалӧма китайскӧй войскаӧн.

Лунвыв Китайын

Бӧръя лунъясӧ японскӧй войска вӧчисны некымын атака китайскӧй позицияяс вылӧ Гаомин да Хешань районын (Кантонсянь рытыв-лунвылын). Китайскӧй войска упорнӧя водзсасисны да вайисны японецъяслы ыджыд воштӧмъяс.

Кантонсянь асыв вылӧ Цзэнчэн дорын, мунӧны чорыд бойяс. Декабрь 21 лунся бойясын тайӧ районын вӧлі виӧма 300-ысь унджык японскӧй салдатӧс.

Войнас китайскӧй „отряд бесстрашных“ пырис Цзэнчэнӧ. Рукопашнӧй схваткаын японецъяс воштісны виӧмӧн да ранитӧмӧн уна мортӧс. Китайскӧй отряд бой помалӧм бӧрын вешйис карысь. Бойяс Шилун гӧгӧрын мунӧны водзӧ.

Войвыв Китайын

Хэнань провинцияын китайскӧй частьяс тайӧ лунъясӧ вӧтлісны японецъясӧс Ланфыньысь, кодӧс налы лои вылысь эновтны ыджыд японскӧй подкреплениеяс воӧм бӧрын. Ланфынь вӧсна бойясын японецъяс воштісны 100-ысь унджык мортӧс виӧмӧн.

Китайскӧй войска кытшалісны да бырӧдісны 500 морта японскӧй отряд, кодi вӧлі Веньсиын (Шаньси провинцияын) рытыв-лунвыв юкӧн).

1935 вося франко-итальянскӧй соглашениеяс Италияӧн расторгнитӧм йылысь

ПАРИЖ, 23. 1935 вося январь 6 лунӧ заключитӧм да мӧд лунас Лавальӧн да Муссолиниӧн подпишитӧм франко-итальянскӧй соглашениеяс Итальянскӧй правительствоӧн официальнӧя денонсируйтӧм*) вызывайтӧ французскӧй общественнӧй мнениелысь возмущение да тревога. Талун став печать тайӧ вопросысь сиӧ специальнӧй статьяяс. Газетъяс индӧны, мый французскӧй правительство должен петкӧдлыны твердость да не сӧглашайтчыны итальянскӧй фашизмлы некутшӧм уступкаяс вылӧ.

Уна газетъяс, да торйӧн „Ордр“ да „Эпок“ заявляйтӧны, мый „Италия, 1935 вося договор недействительнӧйӧн йӧздӧмӧн, сійӧн гуся формаӧн требуйтӧ аслыс выль колониальнӧй компенсацияяс“.

*) Действуйтысь договорысь ӧткажитчӧм йылысь юӧртӧм.

Испанияса фронтъяс вылын

Оборона кузя испанскӧй министерстволӧн официальнӧй сводкаын юӧртсьӧ, мый ни ӧти фронт вылын декабрь 22 лунӧ некутшӧм тӧдчана операцияяс эз вӧвны.

⁂

Бомбардировкаяс результатын, кодъясӧс вӧлі вӧчӧма фашистскӧй авиацияӧн декабрь 21 лунӧ Каталония зонаын (Манресса, Таррега, Таррогона да мукӧдъяс) лыддысьӧ 26 виӧм да 91 ранитӧм морт.

НАСЕЛЕНИЕЛЫ 1939 ВОСЯ СТАВСОЮЗСА ПЕРЕПИСЬ

щениеын временнӧ олысьясӧн, а сiдз жӧ поездъясын, вокзалъясын да с. в. став перепишитӧмъяслы, счетчик сетӧ справка перепись прӧйдитӧм йылысь. Тайӧ справкаясыс долженӧсь видзсыны 1939 вося февраль 15 лунӧдз. Справкаяс колӧны сы вылӧ, медым гражданин, кодi временнӧ олӧ ӧти местаын, счетчиккӧд панидасигӧн вермис докажитны, мый перепись сійӧ прӧйдитiс нин. Мӧдарсянь, счетчик кӧ аддзас перепись дырйи мортӧс, кодi должен вӧлi лоны перепишитӧма мӧд местаын, да сылӧн оз ло справка, сійӧ должен составитны сійӧ морт йывсьыс контрольнӧй бланок. Водзӧ тайӧ контрольнӧй бланокъясыс кутасны ыстыссьыны перепись материалъяскӧд ӧткодялӧм могысь сійӧ населеннӧй пунктӧ, кӧнi сійӧ мортыс вермис прӧйдитны перепись.

Переписьлӧн татшӧм системаыс сетӧ позянлун получитны дзик точнӧй сведениеяс население лыд йылысь.

Переписнӧй листын 16 вопрос. 1937 вося переписнӧй листысь торъялӧмӧн выль вопросъяс—семьяса глава дiнӧ отношение йылысь (кодӧс пыртӧма ыджыдджык точность вылӧ), временнӧ олысьяс да временнӧ мунӧмъяс йылысь. Ёнджыка подробнӧя излагайтсьӧны грамотность йылысь вопросъяс, медым не лэдзны ӧшибка, корӧткымын йӧз, кодъяс кужӧны сӧмын лыддысьны, лыддисны асьнысӧ неграмотнӧйясӧн, мый, дерт, не веськыд. Сы йылысь, кыдзи колӧ вочавидзны переписнӧй листса став вопросъяс вылӧ, подробнӧя висьтавсьӧ инструкцияын, кодӧс вынсьӧдӧма правительствоӧн. Тайӧ инструкцияыслысь индӧдъяссӧ колӧ вайӧдны Сӧветскӧй Союзса став населениеӧдз.

Перепись кутас участвуйтны 400 сюрс гӧгӧр счетчик, инструктор-контролер да мукӧд работникъяс. Йӧзӧс, социалистическӧй государствоса медся дона капитал, переписывайтӧм кузя почетнӧй удж позьӧ дӧверитны сӧмын достойнӧй, честнӧй да преданнӧй йӧзлы, кодъяс заслуживайтӧны дӧверие да способнӧйӧсь справитчыны налы поручитӧм важнӧй могӧн.

Переписьлӧн успех кутас решайтсьыны районын, переписнӧй отделын, инструкторскӧй да счетнӧй участокын. Перепись кежлӧ лӧсьӧдчӧм дiнӧ сӧветскӧй власть став организацияслӧн, став общественнӧй организацияяслӧн ыджыд внимание да налӧн отсӧг сетасны позянлун переписнӧй работникъяслы образцовӧя справитчыны асланыс могъясӧн.

Классӧвӧй врагъяслӧн колясъяс кутасны, дерт, зiльны мешайтны миянлы перепись нуӧдiгӧн, нелепӧй да злостнӧй слухъяс паськӧдӧмӧн. Не лэдзны вражескӧй деятельность, сетны врагъяслы чорыд отпор обязан быд честнӧй сӧветскӧй гражданин, став массӧвӧй организацияяс да сӧветскӧй газетъяс, агитаторъяс, пропагандистъяс.

Перепись правильнӧя нуӧдӧм вылӧ зэв ыджыд тӧдчанлун имеитӧ правительство постановлениелӧн 14-ӧд пункт, кодын висьталӧма: „Установитны, мый перепись кузя работникъяс, кодъяс мыжаӧсь перепись нуӧдан лӧсьӧдӧм порадок нарушитӧмын, а сiдз жӧ торъя йӧз йылысь перепись дырйи чукӧртӧм сведениеяс паськӧдысьяс, кыскыссьӧны судебнӧй кывкутӧм“.

Правительство постановлениелӧн медбӧрья, 15-ӧд пункт висьталӧ: „Гражданаӧс, кодъяс оз кӧсйыны сетны сведениеяс либӧ сетӧны тӧдӧмӧн лӧжнӧй сведениеяс—кыскыны судебнӧй кывкутӧмӧ“.

Миян странаса став граждана, ас йывсьыныс сведениеяс сетӧмӧн, долженӧсь тӧдны, ӧти кӧ, мый сійӧ сведениеяс оз паськӧдсьыны, да, мӧд кӧ, мый найӧ пӧртӧны олӧмӧ зэв важнӧй гражданскӧй долг сӧветскӧй государство водзын.

Населениелы перепись—всенароднӧй делӧ. Сійӧ должен нуӧдсьыны сiдз, медым сетны став колана материалъяс государственнӧй управление вылӧ, народнохозяйственнӧй планирование вылӧ, миян страналы водзӧ социалистическӧй строительство вылӧ.

Отв. ред. вежысь
И. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.

Подписная плата: на 1 год: —18 руб., на 6 мес. —9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3593. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 3000.